

**Wędrowniki ptaków szponiastych *Falconiformes*,
gołębiowatych *Columbiformes* i krukowatych *Corvidae*
na Mierzei Wiślanej jesienią 2009 roku**

GERARD BELA, ADAM JANCZYSZYN, ANDRZEJ KOŚMICKI

Liczenia ptaków na Mierzei Wiślanej w 2009 roku były prowadzone zgodnie z metodyką opisaną dla jesieni 2008 roku. Liczeniami objęto przelotne ptaki szponiaste, gołębiowe i krukowate (Bela et al. 2011).

W 2009 roku stwierdzono łącznie 128 181 ptaków, czyli mniej o 7% w stosunku do roku poprzedniego (Bela et al. 2011). Spośród trzech wyróżnionych grup ptaków tylko krukowate obserwowano nieco liczniej niż w roku 2008. Ich liczebność w 2009 roku wynosiła 57 631 osobników, czyli o 6% więcej niż w poprzednim sezonie. Natomiast gołębiowe (N=63 342 os.) i szponiaste (N=7 208 os.) obserwowano mniej licznie. Szczególnie silny spadek (43%) w porównaniu do sezonu 2008 dotyczył ptaków szponiastych.

W 2009 roku po raz pierwszy stwierdzono kanię czarną *Milvus migrans*, kobczyka *Falco vespertinus* oraz turkawkę *Streptopelia turtur*. W porównaniu do poprzedniego sezonu nie odnotowano orlika krzykliwego *Aquila pomarina*, błotniaka stepowego *Circus macrourus* i raroża *F. cherrug*.

Spośród szponiastych najliczniej obserwowano krogulca *Accipiter nisus* (rys. 1), myszołowa *Buteo buteo* i błotniaka zbożowego *C. cyaneus*, a więc podobnie jak w roku poprzednim, choć ich liczebność była zdecydowanie niższa (tab.1; Bela et al. 2011). W porównaniu z rokiem 2008 wzrost liczebności odnotowano dla sokoła wędrownego *F. peregrinus* (rys. 2), drzemlika *F. columbarius*, rybołowa *Pandion haliaetus*, błotniaka stawowego *C. aeruginosus*, natomiast zbliżone liczebności w obu sezonach stwierdzono dla kobuza *F. subbuteo*, pustułki *F. tinnunculus* i kani rudej *M. milvus*.

Najliczniejszym ptakiem z rodziny gołębiowych był grzywacz *Columba palumbus*, jego liczebność była niższa o 10% w porównaniu z poprzednim sezonem. W 2009 odnotowano także spadek liczebności siniaka *C. oenas*, którego liczebność w porównaniu z 2008 rokiem była niższa aż o 62% (N=693).

Ptaki krukowate były jedyną grupą, dla której odnotowano wzrost liczebności w porównaniu z 2008 rokiem (6%). Najliczniejszym gatunkiem z tej rodziny był gawron *Corvus frugilegus*, jego liczebność była wyższa o 10% w stosunku do poprzedniego roku. Znacznie niższą liczebność odnotowano dla orzechówki *Nucifraga caryocatactes*, której liczebność w 2008 roku była niższa aż o 55% w porównaniu z rokiem poprzednim (tab.1; Bela et al. 2011).

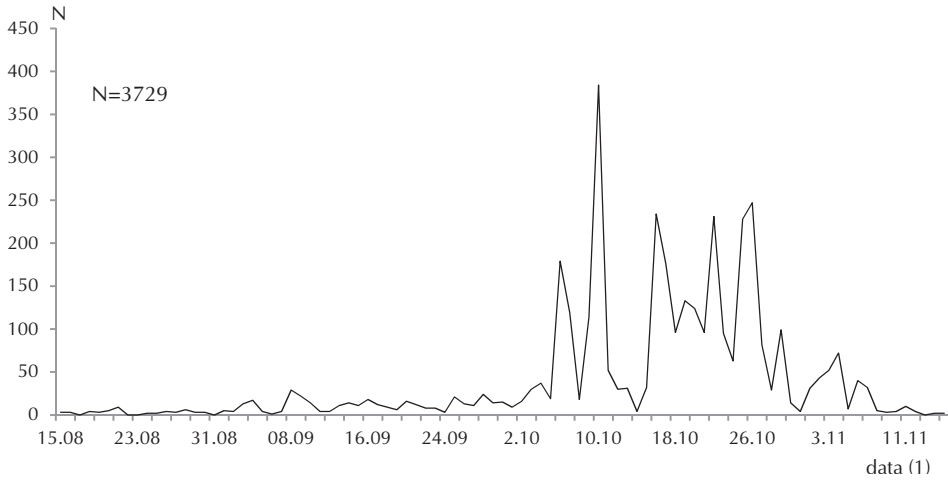
Badania dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Praca Stowarzyszenia Obserwatorów Ptaków Wędrownych „Drapolicz” nr 2.

Sprawozdania

Tabela 1. Liczba osobników poszczególnych gatunków (szponiastych, gołębiowatych i krukowatych) stwierdzonych w okresie jesiennej wędrówki od 15.08. do 15.11.2009 na Mierzei Wiślanej w kolejnych dekadach. Obserwacje w drugiej dekadzie sierpnia trwały 6 dni, a w ostatniej dekadzie listopada 5 dni

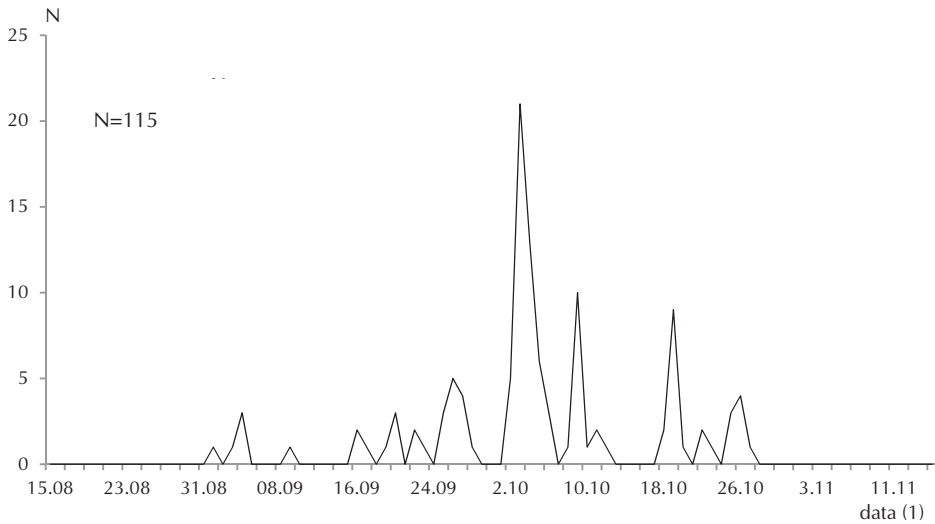
Table 1. Number of individuals of particular species (Falconiformes, Columbiformes, Corvidae) recorded during the autumn migration from 15.08. to 15.11.2009 on the Vistula Spit in consecutive ten-day periods of the months. Observations were carried out for 6 days in mid-August and for 5 days in late November. (1) – species, (2) – August, (3) – September, (4) – October, (5) – November, (6) – total

Gatunek (1)	sierpień (2)		wrzesień (3)			październik (4)			listopad (5)		Suma (6)
	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	
<i>P. apivorus</i>	8	3	8	1							20
<i>M. milvus</i>						1					1
<i>M. migrans</i>	1										1
<i>C. aeruginosus</i>	12	20	53	10	3	8		1			107
<i>C. cyaneus</i>	2	1	2		1	25	38	143	154	17	383
<i>C. pygargus</i>			2								2
<i>A. gentilis</i>	2	5	4	3	3	5	6	27	19	2	76
<i>A. nisus</i>	18	32	113	105	129	925	912	1188	289	18	3729
<i>B. buteo</i>	107	195	123	223	47	362	397	513	368	37	2372
<i>B. lagopus</i>			3			2	3	16	99	4	127
<i>P. haliaetus</i>		2	2	5	1	2					12
<i>F. tinnunculus</i>	1	8	4	1	8	4		1			27
<i>F. colubarius</i>		2	4		16	55	8	9	3		97
<i>F. subbuteo</i>	7	15	49	44	7	8	1				131
<i>F. vespertinus</i>	3		3	2							8
<i>F. peregrinus</i>			6	7	16	60	15	11			115
<i>C. oenas</i>	4	1	3		45	118	44	39	11		265
<i>C. palumbus</i>	62	82	65	243	3726	48684	7201	2917	76	14	63070
<i>S. decaocto</i>			1	4	1						6
<i>S. turtur</i>		1									1
<i>G. glandarius</i>	3	8	87	1082	3084	1016	496	63	22		5861
<i>P. pica</i>		1		9	9	4	1	6			30
<i>N. caryocatactes</i>	3	28	62	19	4	1					117
<i>C. monedula</i>					1	318	2490	4624	1409	93	8935
<i>C. frugilegus</i>						347	11868	19604	2736	195	34750
<i>C. cornix</i>	4	1	9	6	43	1143	3966	1963	707	96	7938
Suma (6)	237	405	603	1764	7144	53088	27446	31125	5893	476	128181

Rys. 1. Dynamika przelotu krogulca jesienią 2009 roku na Mierzei Wiślanej

Fig. 1. Migration dynamics of Eurasian Sparrowhawk on the Vistula Spit in autumn 2009. (1) – date

Rys. 2. Dynamika przelotu sokoła wędrownego jesienią 2009 roku na Mierzei Wiślanej

Fig. 2. Migration dynamics of Peregrine Falcon on the Vistula Spit in autumn 2009. (1) – date

Migration of *Falconiformes*, *Columbiformes* and *Corvidae* on the Vistula Spit in autumn 2009. We studied the migration of birds along the Vistula Spit from 15.08. to 15.11.2009. Our aim was to determine the species and age structure as well as the migration dynamics of selected species of *Falconiformes*, *Columbiformes* and *Corvidae*. During the autumn migration we recorded 128 181 inds. of 26 species. The most numerous were *Columbiformes* – 63 342 inds. represented by 4 species, including the dominant Common Wood Pigeon *Columba palumbus* – 63 070 inds. Six species of *Corvidae* gave a total of 57 631 inds., 34 750 of which were Rook *Corvus frugilegus*. *Falconiformes* were represented by 7 208 inds. of 16 species. The dominant species in this group were Eurasian Sparrowhawk *Accipiter nisus* – 3 729 inds. and Common Buzzard *Buteo buteo* – 2 372 inds. Compared to autumn 2008 the number of *Corvidae* increased by 6%, whereas the number of *Falconiformes* and *Columbiformes* decreased by 43% and 11% respectively.

Literatura

Bela G., Janczyszyn A., Kośmicki A. 2011. Wędrówka ptaków szponiastych *Falconiformes*, gołębiowatych *Columbiformes* i krukowatych *Corvidae* na Mierzei Wiślanej jesienią 2008 roku. Ptaki Pomorza 2: 75–92.

Gerard Bela, Adam Janczyszyn, Andrzej Kośmicki

Stowarzyszenie Obserwatorów Ptaków Wędrownych DRAPOLICZ
Żołnierzy 1A/C, 82-12 Krynica Morska, biuro@drapolicz.org.pl

Raport z liczeń przelotnych ptaków wodno-błotnych na Mierzei Wiślanej jesienią 2010 roku

ANNA KOŚMICKA, ANDRZEJ KOŚMICKI,
DAWID KILON, ADAM JANCZYSZYN, GERARD BELA

Większość badań nad wędrówką ptaków wodno-błotnych na polskim wybrzeżu prowadzona jest z wykorzystaniem metody chwytania ptaków oraz liczeń prowadzonych w miejscach odłowy (Sikora et al. 2011). W rejonie Zatoki Gdańskiej najintensywniejsze badania tej grupy ptaków dotyczyły jak dotąd siewkowców (np. Gromadzka 1982, Gromadzka & Przystupa 1988, Zieliński 1995, Meissner & Koziróg 2000). Ponadto prowadzone są regularne liczenia zimujących ptaków wodnych na Zatoce Gdańskiej, które w znacznym stopniu obejmują okres wędrówek (np. Meissner & Skakuj 1990, Meissner & Kozakiewicz 1995, Meissner et al. 2000, Meissner & Rydzkowski 2007, Meissner et al. 2009). Obserwacje prowadzono także w zachodniej części polskiego wybrzeża w rejonie ujścia Świny (Kajzer et al. 2010), a dodatkowo w październiku 2003 roku odbyło się liczenie ptaków wodno-błotnych na odcinku wybrzeża między Świnoujściem a Helem (Kajzer & Jasiński 2005).